

havilap

XXIII. évfolyam, 5. szám, 2016. január

Főszerkesztő: Hodossy Gyula

Vezető szerkesztő: Petres Csizmadia Gabriella

Örökös munkatárs: Turczel Lajos

Szerkesztőbizottság elnöke:

Fibi Sándor

Tagok:

Hrbáček Noszek Magdaléna

Kalácska József

Klemen Terézia

Komzsík Attila

Krippel Éva

Novák Mónika

Pázmány Annamária

Szokol Dezső

Nyomdai előkészítés:

Václav Kinga

Gyenes Gábor

Nyomja:

Press Group s.r.o, Banská Bystrica

Kiadja:

Katedra Alapítvány

Felelős kiadó:

Hodossy Gyula

Elérhetőség:

Katedra Alapítvány

Palác Duna Palota,

Galantská cesta 658/2F,

929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

E-mail: katedra@katedra.skHonlap: www.katedra.sk

Bankszámlaszám: 1014769018/1111.

Kiadványunkat támogatta a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala, a Szlovák Köztársaság Oktatásügyi, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériuma.

KATEDRA

mesanlık

ročník XXIII., 5. číslo, január 2016

Vydavateľ:

Nadácia Katedra,

Palác Duna Palota,

Galantská cesta 658/2F,

929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

IČO: 35591609

ISSN 1335-6445 • EV: 611/08

Časopis vychádza s finančnou podporou

Ministerstva školstva, vedy, výskumu

a športu Slovenskej republiky.

Realizované s finančnou podporou

Úradu vlády SR - program Kultúra

národnostných menšín 2016.

Náklad: 2500 ks

Oznámenie o štruktúre vlastných vzťahov

vydavateľa periodickej tlače podľa stavu

31.12.2015 Nadácia Katedra 100%

Redakcia / Szerkesztőségünk:

Nadácia Katedra – Katedra Alapítvány.

Palác Duna Palota, Galantská cesta

658/2F, 929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

Honlap: <http://www.katedra.sk>E-mail: katedra@katedra.skkatedra.szerkesztoseg@gmail.com

Minden jog fenntartva.

Kéziratokat nem őrzünk meg

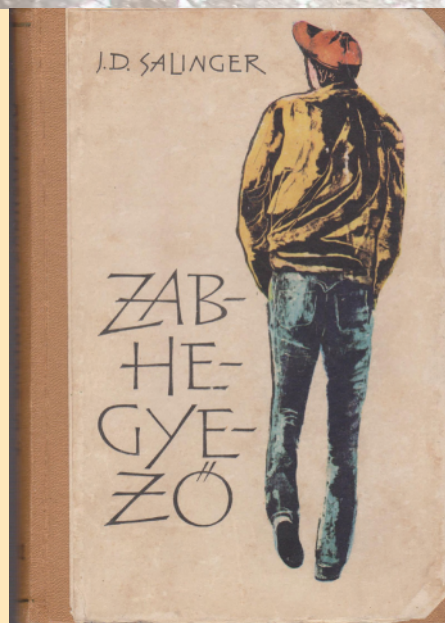
és nem küldünk vissza.

A címlapon Szászi Fanni felvétele.

A felvétel a harmadik Minorma-men-

tortáborban készült, Rimakokaván,

2015-ben.

Rajkovichs Péter

Jerome David Salinger: Zabhegyező

Mindannyiunk életében akadnak olyan könyvek, amelyek nagy hatással vannak bizonyos korszakainkra, s talán nem túlzás azt mondani, hogy Salinger *Zabhegyezője* ezek közül a leggyakrabban emlegetett. Ennek ellenére vagy éppen ezért a kritikusok egyik köre túlértékeltnek tarja az öt évvel ezelőtt elhunyt szerző regényét, én mégis a kedvenceim közé sorolom.

Leginkább azért, mert olyan hangon mesél, amelyre csak kevesen voltak képesek a világirodalomban. Teszi ezt Holden Caulfield történetén keresztül, aki tökéletesen mutatja be a második világháború utáni Egyesült Államok társadalmának problémáit. Egy olyan országot, amely már akkor kezdte építeni uralkodó szerepét a gazdaságban és politikában, amely korszak éppen napjaiban kezd teljesen összeomlani.

A kiüresedett jólét virágzásáról van szó, amelyben egy tinédzser számára hiányoznak azon vonzó fogódzók, hogy a felnőttekhez hasonló életet kívánjon élni. Holden figurája az évtizedek során sok elemzés tárgya lett, antiszociálisnak és pszichopatának is nevezték, amelyhez sokat segített azon ismert merénylők könyv iránti elkötelezettsége, akik hasonlóan üresnek vélték a társadalmat, mint tette ezt Salinger regényének főszereplője.

Ennek ellenére számomra a *Zabhegyező* ma is egy olyan kötet, amely képes erőteljesen mesélni érzésekről, s olyan beleéléssel leírni egy fiktív személy életének szakaszát, mintha valóban egy tinédzser tollából született volna. Mindezeket túl viszont átütő belső mondanivalóval rendelkezik, ami miatt minden középiskolás számára hasznos olvasmány lehet.

Más kérdés, hogy milyen élményt kap a felnőtt olvasó, ha akár néhány évtizeddel az első találkozás után újra fellapozza a *Zabhegyezőt*. Természetesen teljesen eltérőt, nem olyan átütő erejűt, de ennek ellenére irodalmi.

Nálam tíz év telt el a második olvasásig, miközben angolul és németül is igyekeztem ismerkedni a szöveggel, hogy az eredeti és egy másik fordított nyelven is belekóstolhassak a szövegbe. Mindezek viszont csak apró részletek voltak, s teljes terjedelmében eddig csupán magyarul olvastam a kötetet. Tinédzserként, a felnőtté válás közepette értelmezési keretet adott az élményeimnek, hiszen a kevés tapasztalattal rendelkező ifjú számára a regény rávilágít a kamaszkori kérdések időtől és helyszíntől független érvényességére. Közben pedig egy könnyen olvasható kötetet kaptam, ami arra vezetett, hogy Salinger minden magyarul megjelent könyvét megismerjem. Így épült fel szemeim előtt egy irodalmi életmű sok kérdéssel, amelyek közül a legharsányabb, hogy vajon milyen gyerekkor az, amelynek a szerző ennyire rabja.

Felnőttként kérdéseim arra irányulnának, hogy vajon miért szigeteli el magát egy olyan író, akinek könyvein generációk nőttek fel. A választ sohasem kapjuk meg, talán az Egyesült Államokban élve és a szerző egész pályáját ismerve közelebb kerülhetünk ehhez, jelen helyzetben csupán csak annyit tudunk, hogy egyszerűsége és korhoz kötött értelmezése ellenére egy alaplőről van szó, amely hitet ad gyermekként cseperedve, emlékeztet fiatal felnőttként és újra tanít szülőként.